

## Postavme sa k mliečnej kríze zodpovedne

Slovenský mliekarenský zväz s obavami sleduje vývoj na európskom a domácom trhu s mliekom. Od októbra 2025, kedy začala významne klesať cena masla na trhu, upozorňujeme na otočku, ktorú globálny trh s mliekom nastúpil. Vývoj na trhu má cyklický charakter a volatilita v mliečnom sektore je povestná.



Situácia eskaluje zvýšenou produkciou mlieka v Nemecku a cena suroviny vypočítaná z trhových cien masla a sušeného mlieka je v januári 2026 na úrovni 30,3 EUR/100kg, aj keď vyplácaná cena za surovinu je v januári na Slovensku stále 43,6 EUR/100 kg. Od novembra 2025 klesá cena po mesiacoch cca o 2 ct/kg, je však viac ako jasné, že slovenskí spracovatelia zrejme nebudú vedieť takýto mierny pokles ceny udržať v dôsledku silného tlaku obchodných reťazcov na ceny mliečnych výrobkov. Prebytok mlieka v celej Európe vyvoláva dramatickú cenovú konkurenciu, ktorá sa prejavuje vysokými dovozmi na Slovensko a ponecháva slovenské mlieko v skladoch na obrovských skladových zásobách, len trvanlivého mlieka je na sklade ku koncu januára 2026 16,5 mil. litrov. K tejto nepriaznivej situácii prispievajú obchodné reťazce požiadavkami na znižovanie cien mliečnych výrobkov, nakoľko aj oni vedia presne, čo sa na trhu s mliekom deje. Tak je na trhu trvanlivé mlieko za cenu 0,55 EUR/liter, ktoré je vyrobené z mlieka s cenou 0,44 EUR/liter, cena obalu je 0,14 EUR/ks a ešte pripočítajme DPH. Boj o umiestnenie mlieka na trhu vyhráva predovšetkým spotrebiteľ, obchod nikdy nebude predávať so stratou a spracovateľ s prvovýrobcom padajú do hlbkej straty.

Na stole je legitímna otázka, kedy začneme situáciu na trhu s mliekom považovať za krízu. Európska komisia ju zatiaľ takto nevníma, komisár Hansen sa vyjadril, že „trh s mliekom sa nachádza vo fáze upratovania po období veľmi vysokých cien“. História však ukázala, že pri obidvoch predchádzajúcich mliečnych krízach v roku 2009 a 2016 Európska komisia zaspala a krízy riešila s veľkým oneskorením. Každá z týchto kríz zanechala na Slovensku hlbokú stopu. Znížila počet prvovýrobcov, počet dojníc a produkciu surového kravského mlieka a výrazne znížila aj ekonomickú stabilitu mliekarenského priemyslu. Nedostatočná investičná podpora do spracovania mlieka počas dlhých rokov pozíciu mliekarenského priemyslu vo vertikále len oslabila.

Je veľmi dôležité, aby sme nedovolili nekontrolovaný vývoj v tejto situácii a je nevyhnutné, aby slovenská vláda bola pripravená rýchlo reagovať podporou mliečneho sektora. Preto je potrebné zaoberať sa možnou podporou v závislosti od vývoja na trhu už dnes. Slovenský mliekarenský zväz stojí pri slovenských prvovýrobcoch mlieka a privíta každú podporu, ktorú výrobcovia mlieka za účelom stabilizácie sektora dostanú. Musíme povedať jasne, že slovenský malý trh s mliekom bude bez včasného regulačného zásahu zo strany EÚ a v nerovných podmienkach, spôsobených rôznymi národnými podporami, odsúdený na zánik. Slovenský mliekarenský zväz verí, že s pomocou štátu túto prichádzajúcu krízu spoločne so Slovenským zväzom prvovýrobcov mlieka zvládneme a jednu z najdôležitejších vertikál prvovýroby a spracovania mlieka na Slovensku uchránime.